

Til lovforslag nr. L 163

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 23. maj 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE)

[af forsvarsministeren (Nick Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Forsvarsministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. februar 2013 og var til 1. behandling den 19. marts 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring. Den 14. marts 2013 sendte forsvarsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Det er Enhedslistens ønske, at der oprettes et reelt uafhængigt tilsynsorgan, der har til opgave at føre tilsyn med efterretningstjenesternes arbejde i bred forstand, herunder også efterretningstjenesternes overholdelse af reglerne i forbindelse med operativt arbejde, aflytninger, overvågninger m.v. Det er efter Enhedslistens mening helt basalt, at myndigheder, som tillægges beføjelser, også underlægges kontrol, selvom det for efterretningstjenesternes vedkommende selvsagt må ske under mere lukkede former end for andre myndigheder. Enhedslisten er derfor stærkt kritisk over for,

at der med dette lovforslag i praksis kun er mulighed for at føre kontrol med den afgrænsede del af efterretningstjenesternes arbejde, som vedrører personregistreringer.

Enhedslisten mener desuden, at et uafhængigt tilsynsorgan burde have kompetence til at føre tilsyn med efterretningstjenesternes udstedelser af såkaldte sikkerhedsvurderinger og -godkendelser. Det gælder, både når tjenesterne leverer sikkerhedsvurderinger, som har betydning for eksempelvis ansættelsesforhold, og når der foretages sikkerhedsgodkendelser i forbindelse med tildeling af statsborgerskab. Efterretningstjenesternes vurderinger har vidtrækkende konsekvenser, fordi de kan betyde, at mennesker mister eller ikke får en ansættelse eller bliver afvist i forbindelse med en ansøgning om statsborgerskab, selv om de i øvrigt opfylder alle krav. Derfor er det efter Enhedslistens mening retssikkerhedsmæssigt problematisk, at der ikke eksisterer en mulighed for at påklage efterretningstjenesternes vurderinger, og en sådan klageadgang kunne man have etableret i forbindelse med dette lovforslag.

Enhedslisten bemærker desuden, at det er praktisk muligt for lande, som Danmark normalt sammenligner sig med, at have både effektive efterretningstjenester og effektiv terrorbekæmpelse, samtidig med at der føres en mere dybdegående og uafhængig demokratisk kontrol med efterretningstjenesterne. Enhedslisten ønsker sig, at man lader sig inspirere af eksempelvis Norge, hvor parlamentet udpeger et uafhængigt organ, der har fri adgang til at føre kontrol med efterretningstjenesternes arbejde og overholdelse af alle gældende regler.

Enhedslisten mener ikke, at dette lovforslag i tilstrækkelig grad indfører en kontrol med efterretningstjenesterne, som skaber fornøden tryghed for, at reglerne og retssikkerhedsgarantierne bliver overholdt, og bemærker, at dette er blevet endnu mere nødvendigt, i takt med at efterretningstjenesterne, særlig de sidste 10 år med indførelse af terrorkaer og anden lovgivning, er blevet tildelt øgede beføjelser til at foretage indgreb over for borgerne.

Enhedslisten ønsker desuden at henvise til bl.a. hørings- svaret fra Retssikkerhedsfonden, hvori det påpeges, at krite- riet for lovlig registrering af borgere efter gældende regler følger et såkaldt nødvendighedskriterium, men at der med lovforslagets vedtagelse indføres et lempeligere kriterium. Dette finder Enhedslisten uacceptabelt, idet det må være at betragte som et væsentligt indgreb over for borgere, når man registreres hos en efterretningstjeneste, og dette bør derfor kun ske, når det er nødvendigt for efterforskningen.

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tids- punktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betæn- ningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af forsvarsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 20

1) Stk. 2 udgår.

Annette Lind (S) nfm. Bjarne Laustsen (S) Jacob Bjerregaard (S) John Dyrby Paulsen (S) Karin Gaardsted (S) Trine Bramsen (S) Zenia Stampe (RV) Rasmus Helveg Petersen (RV) Nadeem Farooq (RV) Ole Sohn (SF) Jonas Dahl (SF) Nikolaj Villumsen (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Sara Olsvig (IA) Doris Jakobsen (SIU) Gitte Lillelund Bech (V) Jakob Ellemann-Jensen (V) Peter Juel Jensen (V) Karsten Lauritzen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) fmd. Troels Lund Poulsen (V) Hans Christian Thoning (V) Marie Krarup (DF) Martin Henriksen (DF) Søren Espersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Villum Christensen (LA) Lene Espersen (KF)

Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.
[Lovteknisk ændring]

Ny paragraf

2) Efter § 20 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I lov nr. 122 af 27. februar 2001 om forsvarrets for- mål, opgaver og organisation m.v., som ændret ved lov nr. 568 af 9. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. § 13 ophæves.«

[Lovteknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 2

I lovforslagets § 20, stk. 2, fremgår det, at forsvarslovens § 13 ophæves samtidig med lovforslagets ikrafttræden. Med ændringsforslaget flyttes ophævelsen af § 13 af rent lovtek- niske grunde til en ny selvstændig paragraf.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 163

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgsbehandlingen af lovforslaget
2	Høringssvar og høringsnotat, fra forsvarsministeren
3	Tidsplan for udvalgsbehandlingen af lovforslaget
4	Ændret tidspunkt for betækningsafgivelse
5	1. udkast til betænkning
6	Revideret tidsplan for udvalgsbehandlingen af lovforslaget
7	Ændringsforslag fra forsvarsministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 163

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, på hvilken måde ministeren mener, at den demokratiske kontrol med Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) styrkes med dette lovforslag sammenlignet med den demokratiske kontrol med FE, der findes i dag, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren ikke anser det for betænkeligt, at det tilsyn, der skal kontrollere efterretningstjenesterne, udpeges af de øverste ansvarlige for de selvsamme efterretningstjenester, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om lovforslaget giver mulighed for at kontrollere, om Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) overholder folkeretten, når FE opererer i udlandet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om oversendelse af et skema, hvori den demokratiske kontrol med efterretningstjenesterne, der foreslås i dette lovforslag, sammenlignes med den demokratiske kontrol, der føres med efterretningstjenesterne i de øvrige lande i Vesteuropa, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå